

מסורת הש"ס

(א) לקמן קט. [יומא כג:], (ב) ברכות מג. ע"פ, (ג) [שירודין לט, מגילה כח, ו] נפי' יומא עז:], (ד) מקוואות פ"ט משנה ה' ר', (ו) מקוואות פ"ט מ"ה, (ז) טעמיה: (ח) קידוש מט: (ט) יומא עכ: (י) נדה כ, (י"ג) בשבת ויכ"א בסמוך לקמן במילתיה דרבי עקיבא ותו"ט העתיק מ"ר עולת שבת לימד ור'): (ל) [פסחים מז, ב"ב יט. כ: סנהדרין לו,]. (מ) נפי' מוס' לעיל כד: [ופסחים נט: ד"ה ובל: (ס) [בבב"ב פ"י ד"ס יגח וכתב הר"ן שהוא מלשון רינדא דטקילתא מ"ק מה. ועי' בענין ערך רבנן], (ז) [גדרים י, ע] [שמות כה], (ח) [ג"ה י, ה,] (ט) [ש"ך לעיל בשמנה ק"ג].

הגהות הב"ח

(א) גב' טטלא על גבי טטלי וה"מ בפנתא אבל בגלילא לית לן בה ואמר ר' חילא: (ב) רש"י ד"ה מ"ר ופי' לענין טטילה היבא דקפיד: (ג) ד"ה מן תוס וכו' ונקט לה הבא משום: (ד) תוס' ד"ה ואפילו וכו' שא"י תלמיד חכם אף:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה ואפילו כו' והשתא הוי דהבא כי ההוא דקידושין. ועי' משנ"ן מ"א סימן לג:

מוסף רש"י

אל ימוזג בהן כוס לרבו. לפי שמשפטו ותכלתו נכשיל קדירה, אף קל לענין הולאת הדשן אין צורך המלך לשבת בתיב שירות מלך (יומא כג:), חייב מיתה. כיוי שמים (שורבין לו, צא, כל משנאי. מורה אברה להאי קרא בפסחה ה' קניי (שם), ששואלין אותו דבר הלכה בכל מקום. **גמלח** מן התקומות, ואפילו במסכת כלה. שאין עוסק בה, וביחודא הוי וכן הוי שניה כלה בלא צרכא אסורה לנעלה כנדה (דאוריין: (שם) האורליין. בלגים מתממ מרחאות, ל"א שס מקום (נה כ:).

רבינו הגנאל

פי' רבב, כגון קירא והילקוטא הנובע בבבלי אל חלקו ונפטא וזפת ויציא חכם. יח"ח שנמצא רבב על בגדו חשוב ממשנאי תהורה שאין בני אדם דביקין בו ולא יתלכך מלבושים ממנו. רבב מלשון מרדדים ורדתי ערטי [וגר], פי' יבש כדגריסין בגדה פרק תיקות רירבא דכוסילתא, אמר רמי בר אבא האי רירבא דכוסילתא עד ג' יומין לא חייץ מכאן ואילך חייץ. כל תלמיד [תחמיס] שנמצא דם על בגדו מוכרע הוא שמו יראה כהתם. וזה הדבר אם הוא בטליה שמתכסה בה העליצות הרי זה מוכרע, אבל אם הוא [בטליין] שמציע תחתיו, [אומרים] דם מאכלת היא, איפשר דגא הוה ליה טלית אחרת ונגזא בה. כדתיני התם הורגה מאכלת תולה, לא הורגה אינה תולה, דביר ר' שמעון בן גמליאל, וכת"א בין הורגה בין לא הורגה תולה. אישבי"ג לרביהי אין (סוף) [קץ] לרביהי אין

ואלו קשרים פרק חמשה עשר שבת

מניין לשניו בגדים. שהוא דרך כבוד **אחרים וואליא את הדשן**. הזקיקו הכבוד ללבוש בגדים פחומים נשעת הולאת הדשן שאינה עבודה חשובה כדי שלא ימאסו בגדיו החשובים שעובד בהן עבודה אכילה ושחיה כגון **ישמעאל** **דדרשא** **דהאי קרא**: **בגדים שנשול בהם קדירה** **לרבו**. דומיא דהולאת הדשן: **אל ימוזג בהם כוס לרבו**. לפיכך הוחקק ללבוש בגדים פחומים: **רבב**. שומן וחלב: **חייב מיסה**. שצריך להיות חשוב והגון לכבוד תורתו: **משניאי**. שממאסין עצמן צעיני הצריות והצריות אומרים אזי להם ללומדי התורה שהם מאוסים ומגונים נמאל זה משניאי את התורה: **רצד איסמר**. שכבת זרע: לשון מרדדים רצדתי ערשי (משלי ו) ריפדמיו וקישטמיו נצטמים מייס המכניסים תאוה ותזוק לי: **בגלימא**.

שהוא עליון אפי' רצב: **נלבושא**. שהוא תחתון רצד אין רצב לא: **על המרדעס**. של חמור: **חולץ**. כל דבר חולץ לענין טטילה (ט) דקפיד עליה וכל חליצה שמקפיד עליו חוללאת: **על סהס**. במסכת מקוואות ונקט לה (ט) משום דצעי למימר של צנאים כו' לומר שדרך תלמיד חכם מקפיד על לבושו: **משני דדיין**. שהיה צו הרבה עד שנבלע צננד וגרסא ללד שני: **מרדעס מלד אחד או מנ' דדיין**. לר' ישמעאל דלמר צננד מלד אחד מרדעת מאי אמר בה: **ר' יוסי אומר של צנאים**. פליג אדרי' יהודה ואמר לר' ישמעאל צננד של צנאים דליינו תלמידי חכמים שמקפידין על לבושיהן מלד אחד ושל צור מנ' דדיין: **שמחזירים לו אצדה בטעיעוס עין**. כיון שאמר אי מכירה אע"פ שאינו נותן זה סימן כדלמר באלו מציאות (ב"מ כג:): **המקפיד על חלוקו לנפוכו**. לנכסו כשהוא הפוך מקפיד עליו והפכו שמקפיד עליו שלא יראו התפירות המנוגות ואומרי החלוק: **בכל מקום**. בכל הש"ס ואפי' במסכת כלה דלא רגילי זה אינשי וזה נתן לנו וגרסה. מסכת כלה צרימא הוא כלה בלא צרכא אסורה לנעלה כנדה: **ס"ח שני עירו מאוין לעשום מלאכתו**. כדלמר בפרק ו' דיומא (דף עב): כתוב א' אומר ועשית לך ארון עץ: וכתוב אחד אומר ועשו ארון עצי שטים וגו': (ט) **למיטרה ציפסיה**. דצר שאינו יכול לטרות צו וחייז תלוין צו: אם יודע להשיצ במסכת שהוא עוסק בה ממנים אותו פרנס באתריה: ואס צנולי סנויה. דקאי בזה מסכת ומהדר במסכת אחרים: **אלו כלים האולייין**. הא דתנן בנאין מלד אחד היינו ללים של אולייין בלגים שיש להם אלוטציאות חשובות להתעטף בהם בני אדם חשובים בללאתם מן המרחק ומקפידים על טיפוח מעט. וצנאים לשון צי צני (לעיל דף לג:): **למימרא דחוריו נינהו**.

מדמקפידין על רצב שעליהם דלילו סומקי לא מייגנו צטינוף פורתא: **שאל לא אוכה**. ואשצ צין אותן שנדונין צניהם שדומין ללשולי קדירה: **גלימי**. סומקי: **חלצי שבת**. כגון אצרי תמיד של צין הערצים קריצים צמוציא שבת והוא יוס הכפורים: **עולת שבת נשצמו**. משמע למידעש בלא וי"ו ומשמע דעולת שבת קריצה שצבת אחרת לימד על חלצי שבת כו': **יכול אף של יוה"כ שצבת ס"ל נשצמו**. וי"ו מיעוטא הוא בשצמו ולא בשצבת אחרת: **שקריצים צי"ט**. שחל להיות צמוציא שבת: **נדרים ונדבות**. פלוגמא היא במסכת צ"ה (דף יט.) ור' ישמעאל סבירא ליה כמאן דלמר קריצין הלכך כיון דנדרים ונדבות שיכול להמתין ולשחטן צחול ולהקריצן נשחטים ונקרצין ציוס טוב קל וחומר בחלצי שבת שנשחטו כדרךן צוממן וניתמרתו הלכך לא אלתערין קרא עולת שבת שצצמו אלל ליום הכפורים: **כי**

מאני דמתעטפי בהו סומקי הוו. ר' (שמעון) [ישמעאל] סבר חלבין שנתותרו ביוה"כ [אין] קריבין בשבת אבל שנתותרו מן השבת (אין) קריבין ביוה"כ, ור' עקיבא סבר לא של שבת קריבין ביוה"כ ולא של יוה"כ בשבת. וגריסין ביומא בפרק [נטרף בקלפין] א"ר אלעזר משום בר קפרא, אומר היה ר"מ איברי עולת חול שניתותרו עושה להן מפרכה וסודרן אפילו בשבת. ואמרין למאי איצטרך אפילו בשבת, הא תנינא והוים חמש. א"ר אחא בר יעקב איצטרך, ס"ד אמנא הני מילי היכא דחל יוה"כ למיזהי אתר השבת, דחלבי שבת קריבין ביוה"כ, אבל באמצע שבת אימא לא קמיל. אמר רבא מאן (האי דלא) חש לקמחיה, הא בכל יום נתן. אהשתא הוא בפלוגתא דרבי ישמעאל ור"ע וכו'.

ואפילו במסכת בבא. פי' צקונט' דלא רגילי זה אינשי והוא נתן בלבו לגורסה ונקדושין פי' לגריעתא בפרק האיש מקדש (דף מט:.) גצי ע"מ שאני תלמיד (י) אין אומרים כשמעון בן עזאי וכשמעון בן זומא אלל כל ששואלין אותו דבר הלכה ואפי' במסכת כלה ופי' צקונטרס אפי' במס' כלה

קיד.

שהיא קלה וגרסא דהכא משמע (ואומר) דנקט ליה משום חשיבות שידוע" אפי' במסכת כלה דלא רגילי זה אינשי ראוי למנותו פרנס אלל הסב קמני דצר אחד מתלמודו משמע אפי' לא למד אלל מסכת כלה¹ ואמר הימנה דצר אחד הרי זה חכם ומיזה צפירוש רש"י דקידושין וכן צפי' רצינו חננאל אין כתוב בהן דצר אחד מתלמודו ורצינו יאחק מפרש דהאי מסכת כלה היינו דרשות הסדורות מהלכות החג' כדלמרין בלא יספור (ב"ב כג.) רצ נחמן בר יאחק ריש כלה הוה וקאמר איזרו ת"ח שראוי למנותו על הציבור באתריה כדלמר צמוןן במסכת' באתריה כגון שידוע להשיצ בכל מקום שיצאלויהו צאותה מסכת אפי' במס' כלה שרגילין זה ראוי למנותו צעירי² אלל צליר מהכי אין ראוי למנותו והא דהולרך לחורז ולהשמיענו צמוןך אי במסכתיה באתריה אע"ג דכצר השמיענו כאן לפי שרואה לחלק צין מסכת כלויה הש"ס *והשתא הוי דהכא כי ההוא דקידושין (דף מט:): **הא בלבושא הא בגלימא**. הא דר' ינאי בגלימא כדמשמע צפ' כל היד (נדה דף כ.) גצי שחור כחרת ור' יוחנן אמר אלו כלים האולייין הבאין והאמר ר' ינאי כו' לא קשיא הא בגלימא הא בפתורי דר' ינאי בגלימא דהיא סומקי דחמויים לא הוו כדמסיק הכא אלל פתורי הוו אוכמי ולבושא חיורי: (ט) **לכ"ב שבת קריבין ביוה"כ**. אומר ר"י דכל היכא דקמני מרי שני דהוו צהדי הדדי אחיא כאחרים דלמרי אין צין עזרת לעזרת אלל ד' ימים בלנד והכי מפרש הש"ס צפ' צמרא דסוקס (דף נד:): **ליתקע**

הוא תלמיד חכםים שיצאו במנעלים המטולאים. במס' ברכות בפרק כיצד מברכין על הפירות (דף תנ) דין רבנן ששה דברים גנאי לתלמידי חכמים, אל יצא כשהוא מבושש לשוק, ואל יצא יחידי בלילה, ואל יצא במנעלים המטולאים בשוק [וכו']. תנן התם על המרדעת חוצץ, רבן שמעון בן גמליאל אומר עד כאסר האיטלי. כדאמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים. ומשכחת דבבי אביי במס' יומא בפרק אמר להן הממונה (דף קז) ותנן הלינן אהו עשיה בנרשת של זמור על פתח ההיכל. תאנא בשעה שחמה וזרחת ניצוצות יוצאות ממנה ויודעין שהגיע זמן קרית שמע. מתייבי הקורא קרית שמע כו'. אמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים.

הוא תלמיד חכםים שיצאו במנעלים המטולאים. במס' ברכות בפרק כיצד מברכין על הפירות (דף תנ) דין רבנן ששה דברים גנאי לתלמידי חכמים, אל יצא כשהוא מבושש לשוק, ואל יצא יחידי בלילה, ואל יצא במנעלים המטולאים בשוק [וכו']. תנן התם על המרדעת חוצץ, רבן שמעון בן גמליאל אומר עד כאסר האיטלי. כדאמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים. ומשכחת דבבי אביי במס' יומא בפרק אמר להן הממונה (דף קז) ותנן הלינן אהו עשיה בנרשת של זמור על פתח ההיכל. תאנא בשעה שחמה וזרחת ניצוצות יוצאות ממנה ויודעין שהגיע זמן קרית שמע. מתייבי הקורא קרית שמע כו'. אמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים.

הוא תלמיד חכםים שיצאו במנעלים המטולאים. במס' ברכות בפרק כיצד מברכין על הפירות (דף תנ) דין רבנן ששה דברים גנאי לתלמידי חכמים, אל יצא כשהוא מבושש לשוק, ואל יצא יחידי בלילה, ואל יצא במנעלים המטולאים בשוק [וכו']. תנן התם על המרדעת חוצץ, רבן שמעון בן גמליאל אומר עד כאסר האיטלי. כדאמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים. ומשכחת דבבי אביי במס' יומא בפרק אמר להן הממונה (דף קז) ותנן הלינן אהו עשיה בנרשת של זמור על פתח ההיכל. תאנא בשעה שחמה וזרחת ניצוצות יוצאות ממנה ויודעין שהגיע זמן קרית שמע. מתייבי הקורא קרית שמע כו'. אמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים.

מאני דמתעטפי בהו סומקי הוו. ר' (שמעון) [ישמעאל] סבר חלבין שנתותרו ביוה"כ [אין] קריבין בשבת אבל שנתותרו מן השבת (אין) קריבין ביוה"כ, ור' עקיבא סבר לא של שבת קריבין ביוה"כ ולא של יוה"כ בשבת. וגריסין ביומא בפרק [נטרף בקלפין] א"ר אלעזר משום בר קפרא, אומר היה ר"מ איברי עולת חול שניתותרו עושה להן מפרכה וסודרן אפילו בשבת. ואמרין למאי איצטרך אפילו בשבת, הא תנינא והוים חמש. א"ר אחא בר יעקב איצטרך, ס"ד אמנא הני מילי היכא דחל יוה"כ למיזהי אתר השבת, דחלבי שבת קריבין ביוה"כ, אבל באמצע שבת אימא לא קמיל. אמר רבא מאן (האי דלא) חש לקמחיה, הא בכל יום נתן. אהשתא הוא בפלוגתא דרבי ישמעאל ור"ע וכו'.

עין מושפט נר מצוה

בה א ב מיי פ"ה מהל' דעות הלכה ט ופי"ה מהלכות יסודי המורה הלכה יא:

בו א מיי פ"ג מהלכות מקוואות הלכה ד סמג עשין רמח:
בו ד מיי שס הלכה ג:
בו ה טושי"ע חו"מ סי' קכב סעף כא:
בש ו שו"ע אור"ח סימן קלו כהנ"ה:

ל א טושי"ע יו"ד סימן שגז סעף א ב:
לא ח מיי פ"א מהל' תמידין ותוספין הלכה ו סמג עשין קפ:
לב ט מיי פ"א מהלכות טעניות הלכה ט י:

תורה אור השלם

1 ופושט את בגדיך ולבש בגדים אתריא וזוירא את ידך אלן מחוץ לפתחה אל מקום שחורז:

2 וזוטאי חמס נפשו כל משנאי אקדבו קותנ:

משלי ח לו
3 ויאמר ה' באשר הלך עבדי וישערה שרום ויחף ששלש קטנים אות ומפת על מפרץם וצל בוש:

ישיעיהו כ ג
4 עלת שבת בשבתו על עלת הקמיר ונסבקה:
במדבר כה י

מוסף תוספות

א. בכל מקום. מוס' הא"ש.
ב. פירש לפי הענין דלא בעינן שהיא חשוב כולי האי וכו' הלכך. מוס' הא"ש. ג. שהיא קלה. מוס' הא"ש. ד. שהיו דורשים בהם לפני המועדות. מוס' הא"ש. ה. [דאמן הוא גריל בה ויתר מכל בני העיר ראוי למנותו פרנס על הציבור. מוס' הא"ש.

רב נסים גאון

גנאי הוא לתלמידי חכמים שיצאו במנעלים המטולאים. במס' ברכות בפרק כיצד מברכין על הפירות (דף תנ) דין רבנן ששה דברים גנאי לתלמידי חכמים, אל יצא כשהוא מבושש לשוק, ואל יצא יחידי בלילה, ואל יצא במנעלים המטולאים בשוק [וכו']. תנן התם על המרדעת חוצץ, רבן שמעון בן גמליאל אומר עד כאסר האיטלי. כדאמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים. ומשכחת דבבי אביי במס' יומא בפרק אמר להן הממונה (דף קז) ותנן הלינן אהו עשיה בנרשת של זמור על פתח ההיכל. תאנא בשעה שחמה וזרחת ניצוצות יוצאות ממנה ויודעין שהגיע זמן קרית שמע. מתייבי הקורא קרית שמע כו'. אמר אביי לשאר עמא דבבב"שלים.

פליק פרק אלו קשרים

רבינו הגנאל (המשך)

כדלי אולייין חיורי נינהו שחופת מצד אחד נודע בהן, והאמר ר' ינאי לבניה אל תקברוין בלבנים ולא בשחורים אלא באולייין. אלמא סומקי נינהו. ושנינן המלבושים לבנים הן כגון מני כסותא, והגלימא כגון שנתותרו

^[1] בללכורה תמזה דהא ר"י ור"ע לא פליגי רק בחלצי שבת אף קריצין ביוה"כ אלל בחלצי חול לית מאן דפליג ועי' מוס' שם ד"ה אלל ונמל"ת צפ"ד מהל' מעשה הקריצות הלכה ג' ודוק.